

ÇİN Covid-19 Gelişmeleri

ÇİN HALK CUMHURİYETİ COVID-19 GELİŞMELERİ

1. Covid-19 Salgını Nedeniyle Alınan Önlemler:

Uçuş yasakları

Dünya Sağlık Örgütü'nün almış olduğu uluslararası kamu sağlığı acil durumu kararından sonra ve salgının zaman içinde derinleşmesiyle uluslararası havayolu şirketleri Çin uçuşlarını askıya almıştır. Hâlihazırda, Cathay Pacific Hong Kong'dan bazı merkezlere (Londra, New York, Ho Chi Minh vs) uçuş gerçekleştirmektedir. Air China ve Aeroflot ise talep bazında "charter" benzeri uçuşlar gerçekleştirmektedir.. (06.05.2020)

Normalleşme sürecini yaşayan ve yaklaşık 2 aydır lokal koronavirüs vakası görülmeyen Pekin'de 12 Haziran 2020 tarihinden bu yana yeni vakalar görülmesi üzerine, Pekin Yönetimi şehir genelinde risk seviyesini ikinci düzeye yükseltmiştir (üç seviye bulunmaktadır). Halihazırda Pekin'e karayolu, demiryolu ve havayolu seferlerinin tamamı (Çin'in diğer şehirlerinden/şehirlerine de olmak üzere) durdurulmuş olup, eğitime tekrar ara verilmiştir. (17.06.2020)

Sınır önlemleri

Çin Dışişleri Bakanlığı tarafından yapılan bir açıklamayla, 28 Mart 2020 Cumartesi gününden itibaren başlamak üzere Çin vizesi ve oturumu olan yabancıların Çin'e girişi geçici olarak durdurulmuştur. Açıklamada, diplomatik, uçuş personeli, Çin'in acil olarak ihtiyaç duyduğu bilimsel ve teknolojik aktiviteleri yürütecek personel ile acil insani yardım personelinin bu uygulamadan istisna tutulacağı belirtilmiştir. (27.03.2020)

Çin'de yerleşik Türk firmalarının hâlihazırda Çin'de bulunmayan yetkililerinin Çin'e girişinin geçici olarak durması sonucunda zaten sekteye uğramış olan ekonomik ve ticari aktivitelerini sürdürmeleri daha da zorlaşacak, bu durum da iki ülke arasındaki ticarete daraltıcı bir etki yaratacaktır.

2. Ticari Önlemler

Dış ticaret kapsamında hâlihazırda Çin'in almış olduğu herhangi bir ihracat kontrolü kararı bulunmamaktadır. (18.03.2020)

Çin tarafından alınan ekonomik önlemlerin geneli değerlendirildiğinde öne çıkan hususlar aşağıda yer almaktadır: • Çin istihdamı önceliğe koymaktadır. Bu kapsamda, her düzeydeki firmalara işten çıkarma politikalarını uygulamamaları salık verilmektedir. • Özellikle mikro, küçük ve orta ölçekli işletmeleri destekleyen politikalar uygulanmaktadır. Bu noktada, düşük faizli banka kredileri en önemli politika aracıdır. • Firmalara özellikle vergisel teşvikler sağlanmaktadır. (25.03.2020)

Çin ilk olarak salgını kontrol altına almaya çalışmış, devamında ekonomide arzı normale getirme ve iç piyasa yoluyla ekonomiyi canlandırma yoluna gitmiştir.

Ekonominin arz yönünde, firmalardan alınacak vergilerin alınmaması yoluyla firmaların desteklenmesi, firmalara navlun desteği sağlanması, enerji giderlerinde indirim sağlanması temel araçlar olmuştur. Ayrıca eyalet yönetimleri de, destekler konusunda ihtiyaç duyulan desteklerin sağlanması konusunda serbest bırakılmıştır. Arzı tekrar sağlama yönünde alınan tedbirlerden biri de sayıları 280 milyonu bulan göçmen işçilerin fabrikalarına güvenle dönmelerinin temini ve bu insan hareketlerinin hızlı ve etkin şekilde gerçekleştirilmesinin

devlet eliyle organize edilmesidir. Çin devleti ayrıca, dış ticaret işlemlerinin aksamadan sürdürülmesini teminen lojistik maliyetlerin olabildiğince düşürülmesi, bununla bağlantılı olarak limanların ve gümrüklerin aralıksız hizmet vermesinin sağlanması için büyük çaba sarf etmiştir. İç piyasayı canlandırmak için de özellikle vatandaşlara kupon verilmesi, 1-10 Mayıs 2020 tarihlerinin ülke genelinde "Shopping Fest" olarak ilan edilerek neredeyse tüm mağazalarda indirim sağlanması yoluyla tüketimin artırılması adımları atılmıştır."

(06.05.2020)

Tıbbi Cihazlar

Çin Halk Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı 3 Nisan 2020 tarihinde yaptığı açıklamada, bazı tıbbi cihaz ve ürünlerin ihracatını sıkılaştıran yeni bir düzenlemeye gittiğini duyurmuştur. Düzenlemeye ilişkin bilgi notu ekte yer almaktadır.

Çin Halk Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı 3 Nisan 2020 tarihinde yaptığı açıklamada, bazı tıbbi cihaz ve ürünlerin ihracatını sıkılaştıran yeni bir düzenlemeye gittiğini duyurmuştur. Bu yeni düzenlemeye göre; test kitleri, tıbbi kullanım için maskeler, koruyucu giysiler, solunum maskeleri ve ısı ölçer cihaz ve ürünlerinin ihraç edilmeden önce sıkı kontrollerden geçirilecek olup, ürünlerin ihraç edileceği ülkede ithalatta aranan belgeler Çin'den ihracat gerçekleşmeden teyit edilecektir. Aynı açıklamada, Gümrük İdarelerinin ihracatçı firmaların ürün lisanslarını kontrol ederek ihracata izin vereceği belirtilerek Çin Tıbbi Ürün İdaresi (National Medical Products Administration (www.nmpa.gov.cn)) tarafından hazırlanmış olan liste de ayrıca paylaşılmıştır.

Bu kapsamda, Türk firmalarının Türkiye'ye ithal etmek ya da üçüncü ülkelere ihraç etmek üzere; yukarıda sayılan medikal ürünleri Çin'den almaları durumunda, sadece NMPA Kurumu tarafından onaylı listede yer alan firmalardan ithalat yapmalarının uygun olacağı değerlendirilmektedir. Söz konusu listede yer almayan firmaların medikal ürün ihracatları yasaklanmamakla birlikte, kalite ve diğer konularda firmalarımızın sorun yaşama ihtimalinin listede yer alan firmalara göre çok daha yüksek olacağı değerlendirildiğinden, Türk firmalarının listede yer almayan firmaların tekliflerine itibar etmemesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

Söz konusu listeye aşağıda yer alan linkin 2 no'lu başlığında yer alan dosyadan ulaşılabilir. *İlgili açıklamanın yer aldığı link:*

<http://www.mofcom.gov.cn/article/b/c/202003/20200302950371.shtml?from=singlemessage&isappinstalled=0> .Bu kapsamda firmalarımızın Çin'den gerçekleştireceği tıbbi malzeme ithalatlarında firma güvenilirliğini belirleme açısından faydalı olacağı değerlendirilmektedir.

(3 Nisan 2020)

Petrol Mamulleri

1 Mart 2020 tarihinde, Çin Hükümeti tarafından Zhejiang Serbest Bölgesinde yer alan Zhejiang Petroleum & Chemical Co. Ltd. Şirketine rafineri ürünleri ihracat izni verildi. Bu izin, 4 yıl sonra özel sektöre ait bir rafineriye verilen ilk izin olma özelliğini taşıyor. Bu iznin Çin'deki rafineri işletmelerindeki arz fazlasının Covid-19 krizi nedeniyle artması ve artık stok yapılarak sürdürülemez olması dolayısıyla alındığı değerlendirilmektedir. CNPC Ekonomi ve Teknoloji Araştırma Enstitüsü'nün verilerine göre, Çin'de geçen yıl rafine edilen 436 milyon ton ham petrolden sadece 384 milyon tonu kullanılabilir. Çin'in 2019 yılındaki rafineri ürünleri ihracatındaki % 34'lük artışa rağmen, ihracat hacmi sadece toplam rafineri üretiminin sadece % 12.5'i düzeyine ulaşabildi ve nominal olarak rafineri ürünleri ihracatı 54.66 milyon ton olarak gerçekleşti. Çin'in petrol rafineri pazarında arz fazlası sorunu devam etmekte olup, 2019'un ilk yarısında, Çin'de bir ton ham petrolün işlenmesinden elde edilen

ortalama kâr % 32 düşüşle 129 yuan'a (18.41 \$) düştü. Bu miktar Çin Petrol ve Kimya Endüstrisi Federasyonu verilerine göre beş yılın en düşük seviyesi. Çin'deki rafineri arz fazlasının dünyanın birçok yerinde rafinerilerin kar marjları üzerine baskı yapacağı, ham petrol fiyatları dünya genelinde eski seviyelerine gelse dahi bu kar baskısının devam edeceği, Covid-19 krizi dolayısıyla kısa vadede rafineri ürünlerinin tüketiminin azalmasının bu baskıyı pekiştireceği düşünülmektedir. Nihai rafineri ürünlerinde ithalatçı olduğumuz hususları göz önüne alındığında, Çin rafineri sektöründeki arz fazlasının rafineri ürünleri ithalatımız açısından, az da olsa olumlu etkisinin olabileceği değerlendirilmektedir.

3.Geleceğe Dönük Beklentiler

Ekonomiye/başlıca sektörlere etkileri

Çin Ulusal İstatistik Bürosu tarafından 17 Nisan 2020 tarihinde yapılan açıklamaya göre ÇHC'de GSYH 2020 yılının ilk çeyreğinde %6,8 oranında daralmıştır. Söz konusu dönemde Çin ekonomisinde 1,44 trilyon RMB'lik (yaklaşık 204 milyar dolar) bir kayıp yaşanmıştır. Daralma sanayi sektöründe %9,6, tarım sektöründe %3,2, hizmetler sektöründe ise 5,2 oranında gerçekleşmiştir. COVID-19 salgını nedeniyle özellikle Şubat ayının tamamında neredeyse tüm üretim tesislerinin durduğu, hala tam kapasiteye ulaşılmasa da Mart ayı başından itibaren kademeli bir şekilde üretimin tekrar başladığı Çin'de Mart ayında kısmen de olsa bir toparlanma görülmektedir. 1,4 milyarlık nüfusun tekrar tüketmeye başlamasıyla söz konusu kısmi toparlanmanın sürmesi beklenmekle birlikte küresel talepteki keskin düşüş ve artan sipariş iptalleri ve özellikle turizm ve havacılık başta olmak üzere daralmanın devam edeceği hizmetler sektöründeki zayıf görünüm nedeniyle ikinci çeyrek tablosunun da çok olumlu olmayacağı değerlendirilmektedir. (17.04.2020)

2020 yılı Nisan ayına ilişkin dış ticaret verileri kapsamında; -Çin'in 2020 Nisan ayı ihracatı 2019 Nisan ayına göre %3,5 oranında artarak 200,2 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. - Çin'in 2020 Nisan ayı ithalatı 2019 Nisan ayına göre %14,2 oranında düşerek 154,9 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. -Çin'in 2020 Nisan ayı dış ticaret hacmi 2019 Nisan ayına göre %5 oranında daralarak 355,2 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. Böylece, Çin'in 2020 Ocak-Nisan dönemini kapsayan dört aylık ihracatı %9 (745 milyar dolardan 678,2 milyar dolara gerilemiştir); ithalatı %5,9 (656,2 milyar dolardan 620 milyar dolara gerilemiştir); dış ticaret hacmi ise %7,5 (1,4 trilyon dolardan 1,3 trilyon dolara gerilemiştir) oranında azalmıştır. (08.05.2020)

2020 yılının ilk çeyreğine ilişkin Çin'in ekonomik büyüme beklentileri her geçen gün aşağı yönlü revize edilmektedir. Corona virüs salgını ilk başladığından tahminler Çin ekonomisinin göreceği hasar üzerinden dünyada yaşanabilecek küresel ekonomik sorunlar üzerine yoğunlaşmaktaydı. Ancak salgının etkisinin ve boyutunun artması, pandemi haline gelmesi neticesinde küresel ekonomik sorunlardan bahsetmek gerekmektedir. Salgının ilk döneminde (Ocak ve Şubat ayı başlarında) yayımlanan araştırmaların ortak noktaları; Çin ekonomisinin büyüme hızında özellikle ilk çeyrek itibarıyla bir ivme kaybı yaşanacağı, Çin ekonomisinin ikinci yarı itibarıyla görece bir toparlanma sürecine gireceğiydi. Ayrıca bu dönemdeki çalışmaların ortalaması alındığında, Çin ekonomisinin yılın ilk çeyreğinde %4,5 büyümesi beklenmekteydi.

Ancak salgının küresel bir sorun haline gelmesi, Çin'de ekonomik aktivelerin tam kapasitenin oldukça uzağında olması beklentileri aşağı yönlü revize etmiştir. Örneğin; Goldman Sachs'ın 18 Mart 2020 tarihli çalışmasında Çin ekonomisinin yılın ilk çeyreğinde %9 küçüleceği ifade edilmektedir. Morgan Stanley, 17 Mart 2020 tarihli raporunda Çin ekonomisinin yılın ilk çeyreğinde %5 küçüleceğini ifade etmektedir. Reuters, 19 Mart 2020 tarihli haberinde Çin ekonomisinin yılın ilk çeyreğinde %4,5-%6 arasında küçüleceğini ifade etmektedir. Çin Ulusal İstatistik Bürosu 31 Mart 2020 tarihinde açıkladığı raporda, Çin'in Satın Alma Yöneticileri Endeksinin (PMI) Şubat ayında 35,7'den Mart ayında 52'ye yükseldiğini belirtti. Aynı raporda, Covid-19 salgınının kontrolü ve önlenmesinde olumlu değişikliklerin yaşandığı, kriz sırasında birçok firmanın üretimlerine ara verdiği ancak Mart Ayı sonu itibariyle Çin'in büyük ve orta ölçekli işletmelerinin yüzde 96,6'sının üretim faaliyetlerine döndüğü ve Şubat ayı sonuna göre bu firmaların üretimlerini %17,7 puan artırdığı belirtildi. Söz konusu raporda, yeni siparişler için (PMI) verisinin, Şubat ayında 29,3 iken Mart ayında 52'ye yükseldiği ve Çin'in Mart ayı bileşik PMI değeri Şubat ayına göre 24,1 puan artarak 53'e ulaştığı ifade edildi. Bununla birlikte, Çin Ulusal İstatistik Bürosu yetkililerince; tek aylık artışın üretimin salgın öncesi seviyelere geri döndüğü anlamına gelmediği ve PMI'nın art arda en az üç ay yükselmesi durumunda ekonominin canlandığı sonucuna varılabileceği belirtildi. Yukarıdaki verilerden Çin'in ekonomik olarak toparlanma işaretlerinin görülmeye başladığı, Hubei eyaletinin karantina altına alınmasıyla başlayan ekonomik daralmanın durduğu ve bundan sonra ekonomik canlanmanın artarak devam edeceği ve bu gelişmenin önümüzdeki aylarda Çin'e olan ihracatımıza olumlu yansıtacağı değerlendirilmektedir. (31 Mart 2020)

Normalleşme sürecini yaşayan ve yaklaşık 2 aydır lokal koronavirüs vakası gözükmeyen Pekin'de 12 Haziran 2020 tarihinden bu yana yeni vakalar görülmektedir. 12 Haziran 2020'den bu yana Pekin'de 86 vaka doğrulanmış olup; bunlara ilave olarak 59 kişinin ilk koronavirüs testi sonucu pozitif çıkmıştır (Çin yönetimi iki test sonucu da pozitif çıkan vakaları doğrulanmış vaka olarak kabul etmektedir). Söz konusu vakaların neredeyse tamamının dünyanın en büyük ikinci, Çin'in ise en büyük hali olan Xinfadi Hali ile bağlantılı olduğu kamuoyuyla paylaşılmıştır. Xinfadi Hali, Pekin'in yaş meyve sebze, et ve et ürünleri, kanatlı eti ve su ürünleri ihtiyacının %90'ını karşılamaktadır. Yıllık ticaret hacmi yaklaşık 4,5 milyar dolar olan ve 46 ülkeden ithal ürünün geldiği Xinfadi Hali, koronavirüs vakalarının hemen ertesinde kapatılmıştır. Söz konusu halde çalışan 10 bin kişiye test yapılacağı kamuoyu ile paylaşılmıştır. "Fengtai" bölgesinde yer alan Xinfadi, Büyükelçiliğimize ve Müşavirliğimize 25 km mesafededir. Ayrıca, Xinfadi halinin civarında yer alan yerleşkeler karantinaya alınmış; Pekin'de bulunan hallerden iki tanesi daha kapatılmıştır. Halihazırda Pekin'de alınan karantina önlemleri lokal nitelikte olup, Pekin genelinde gevşeyen önlemlerin seviyesi de tekrar artırılmıştır. (15 Haziran 2020)

4.İkili Ticari İlişkilerimize Etkileri

Çin'e girişinin geçici olarak durması sonucunda, Çin'de yerleşik Türk firmalarının hâlihazırda Çin'de bulunmayan yetkililerinin, zaten sekteye uğramış olan ekonomik ve ticari aktivitelerini sürdürmeleri daha da zorlaşacak, bu durum da iki ülke arasındaki ticarete daraltıcı bir etki yaratacaktır. (27.03.2020)

7 Şubat 2020 tarihinde, Covid-19 salgınına ilişkin alınan yeni tedbirler kapsamında Çin'den her türlü canlı-cansız hayvan, hayvansal ürünler ve yan ürünleri ithalatının geçici bir süreyle durdurulması kararı alındığı ifade edilmiştir. Söz konusu karar, 1 Mayıs 2020 tarihinde kaldırılmış olup, bu durumun başta tarım ürünleri ihracatımızdaki sürece katkı sağlayacağı değerlendirilmektedir. (06.05.2020)

SİLİFKE TİCARET VE SANAYİ ODASI

SİLİFKE CHAMBER OF COMMERCE AND INDUSTRY

Covid -19 pandemisi döneminde tıbbi malzeme imalatına başlayan Çinli elektrikli otomobil üreticisi bir. Firma 7 Nisan'da Kaliforniya Valiliği Acil Servis Bürosu ile 300 milyon NIOSH sertifikalı N95 maske ve 100 milyon tek kullanımlık yüz maskesi sağlamak için 1 milyar dolarlık bir sözleşme imzalamıştır. Söz konusu firmanın N95 maskeleri için Amerikan Ulusal Mesleki Güvenlik ve Sağlık Enstitüsü (NIOSH) sertifikasını 30 Nisan 2020 tarihine kadar alması gerekmesine karşın anılan tarihte taahhüdünü yerine getirememiş ve firmaya yükümlülüğü yerine getirmek üzere 31 Mayıs 2020 tarihine kadar ek süre tanınmıştır. Taahhüdünü zamanında yerine getirmemiş olması nedeniyle firmaya daha önce ödenmiş olan ön ödemenin bir kısmının geri alınacağı ve ikinci uzatmada da koşulları yerine getirememesi halinde geri kalan ön ödemenin de tahsil edilmesinin söz konusu olacağı bilgisi Pekin Ticaret Müşavirliğimizce paylaşılmış olup bu kapsamda N95 maske üreten veya ticaretini yapan firmalarımızın aşağıda bağlantı adresi verilen haberde belirtilen süreci takip ederek, ilgili firmanın güvenlik sertifikası alamaması durumunda ilgili ürünlerin tedarikçisi olmak için girişimde bulunabilecekleri belirtilmiştir. <https://www.caixinglobal.com/2020-05-08/carmaker-byd-to-repay-california-247-million-for-missing-medical-supply-deadline-101551730.html> (8 Mayıs 2020)

Kaynak: TC. Ticaret Bakanlığı